

ดร.ภริณัฐ ยมกนิษฐ์

โครงการวิจัยต้นทุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะดันเพื่อความยั่งยืนของชุมชน

1. แนวทางการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินงานในรูปแบบทีม โดยมีการลงพื้นที่ทำงานร่วมกับชุมชน ใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ แต่เน้นหนักไปที่การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเข้าใจบริบทของชุมชน กระบวนการผลิต และปัญหาต้นทุนของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ยังนำความรู้ทางบัญชีมาใช้ในการคำนวณต้นทุน การหาจุดคุ้มทุน และการวิเคราะห์กำไรของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะดัน

2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะดัน

มะดันเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่มากในชุมชนและสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามต้นทุนการผลิตยังคงเป็นอุปสรรคที่สำคัญ การวิจัยจึงมุ่งเน้นไปที่การคำนวณต้นทุนและพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถควบคุมต้นทุน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ ปัจจุบันชุมชนได้พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะดันในหลายรูปแบบ ได้แก่

- **ชามะดัน** – ผลิตภัณฑ์หลักที่คล้ายกับชามะนาว กำลังอยู่ในกระบวนการคำนวณต้นทุน เพื่อกำหนดราคาขาย จุดคุ้มทุน และอัตรากำไร
- **น้ำจิ้มสุกี้มะดัน** – ใช้รสเปรี้ยวของมะดันแทนมะนาว เพิ่มความเป็นเอกลักษณ์
- **ปลาสดหมักมะดัน** – ใช้มะดันช่วยลดกลิ่นคาว ทำให้ผลิตภัณฑ์มีรสชาติดีขึ้น
- **ครีมเซิร์มมะดัน และสครับมะดัน** – ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสารสกัดธรรมชาติของมะดัน

3. แนวทางการคำนวณต้นทุนและการพัฒนาเชิงธุรกิจ

- คำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ตั้งแต่ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าการตลาด และต้นทุนบรรจุภัณฑ์
- วิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนและจุดคุ้มทุนของผลิตภัณฑ์ชามะดันและสินค้าอื่น ๆ
- พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยลดต้นทุนแต่ยังคงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เสนอแนวทางเพิ่มกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น การปรับกระบวนการผลิต การลดของเสีย และการใช้วัตถุดิบให้คุ้มค่า

4. ความสำคัญของผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อย่างไรก็ตามอุปสรรคสำคัญคือผลิตภัณฑ์เหล่านี้มักมีต้นทุนที่สูง ทำให้ผู้บริโภคที่ต้องการใช้แต่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณไม่สามารถเข้าถึงได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จะศึกษาวิธีการลดต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ในระยะยาว

5. การทำงานต่อเนื่องร่วมกับชุมชน

นอกเหนือจากการคำนวณต้นทุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์ งานวิจัยนี้ยังเน้นการทำงานอย่างต่อเนื่องร่วมกับชุมชน ผ่านการลงพื้นที่เพื่อติดตาม ให้คำปรึกษา และสนับสนุนผู้ประกอบการในกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการบริหารต้นทุน

ดร.สินิทธา สุขสวัสดิ์

การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน: การลงพื้นที่และการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืน

1. แนวทางการทำงานและความสำคัญของการลงพื้นที่

งานวิจัยนี้เน้นการทำงานร่วมกับชุมชนเป็นหลัก โดยประสบการณ์ที่ผ่านมาได้ลงพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อศึกษาวิเคราะห์และให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการชุมชน โดยเฉพาะด้านการคำนวณต้นทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาด การเข้าถึงชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของงานวิจัย เพราะที่ผ่านมาหลายสถาบันที่เคยเข้ามาศึกษาข้อมูลจากชุมชนมักไม่กลับมายังชุมชนเพื่อสอบถามติดตามและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกถูกเอาเปรียบและไม่ให้ความร่วมมือ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ทีมวิจัยจึงยึดหลักชุมชนคือครอบครัว โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. การสร้างความเชื่อใจ ไม่ใช่แค่เก็บข้อมูลแล้วหายไป แต่ต้องกลับมาติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
2. การสร้างความสัมพันธ์ ช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ชุมชนก่อน ทั้งการออกแบบตราผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ และการให้คำปรึกษา
3. การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบร่วมมือกับเครือข่ายชุมชน เพื่อให้การพัฒนามีความยั่งยืน

2. การวิจัยด้านต้นทุนและกลยุทธ์ทางการตลาด

การทำธุรกิจในชุมชนมักพบปัญหาในเรื่องการบริหารต้นทุนและการทำตลาด ทีมวิจัยจึงได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยวิเคราะห์ต้นทุนและพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยมีแนวทางดังนี้

2.1 การคำนวณต้นทุนและจุดคุ้มทุน

อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ขอให้ทีมวิจัยช่วยคำนวณต้นทุนและจุดคุ้มทุนของผลิตภัณฑ์ที่กำลังพัฒนา เช่น ผลิตภัณฑ์มะดันและเห็ด โดยมีการพิจารณาในเรื่อง

- ต้นทุนวัตถุดิบและกระบวนการผลิต
- จุดคุ้มทุนและราคาขายที่เหมาะสม
- การบริหารขนาดของผลิตภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

2.2 การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดและเครื่องมือสื่อสารการตลาด

นอกจากการคำนวณต้นทุนแล้ว ทีมวิจัยยังช่วยพัฒนาเครื่องมือสื่อสารทางการตลาด (Marketing Communication Tools) เช่น

- การออกแบบบรรจุภัณฑ์และแบรนด์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีภาพลักษณ์ที่ดีและสามารถแข่งขันในตลาดได้
- การสร้างเพจออนไลน์ นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในการทำคอนเทนต์ออนไลน์เพื่อช่วยชุมชนในการประชาสัมพันธ์
- การทำการตลาดแบบ UTT (University-Technology-Transfer) นำองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยไปพัฒนาชุมชน

3. กรณีศึกษางานพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับชุมชน

ทีมวิจัยได้ร่วมมือกับชุมชนหลายแห่ง โดยเฉพาะกลุ่มที่พัฒนาผลิตภัณฑ์จากมะดันและเห็ด ซึ่งพบว่า ปัญหาหลักคือการขาดองค์ความรู้ในการทำตลาดออนไลน์ ทีมวิจัยจึงเข้ามาช่วยในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ช่วยถ่ายภาพสินค้าและสร้างเพจออนไลน์ เพื่อให้ชุมชนสามารถทำตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ได้
- นักศึกษาเป็นตัวกลางในการช่วยพัฒนาการตลาด โดยการใช้ทักษะที่เรียนมาเพื่อดึงศักยภาพของชุมชน

ออกมา

- การให้คำแนะนำเรื่องกลยุทธ์ทางการตลาดและช่องทางการขาย เช่น การขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าท้องถิ่น

4. แนวทางการพัฒนาต่อไปคือ

- ขยายผลการวิจัยไปสู่ชุมชนอื่น ๆ และสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน
 - ผลักดันให้เกิดโมเดลการพัฒนาเชิงธุรกิจที่ยั่งยืนสำหรับชุมชน
 - นำองค์ความรู้จากหลายสาขามาร่วมพัฒนา เช่น บัญชี การตลาด วิศวกรรม และเทคโนโลยี
- งานวิจัยนี้จึงเป็นมากกว่าการศึกษา แต่เป็นการลงมือทำเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับชุมชนอย่างแท้จริง

ผศ.ดร.รุจิกาญจน์ สานนท์

แนวทางการพัฒนาชุมชนผ่านการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและการต่อยอดเชิงพาณิชย์

1. การศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแม่ออนจากต้นแบบแม่กำปอง

พื้นที่แม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ได้นำองค์ความรู้จากแม่กำปองมาปรับใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยมีแนวทางสำคัญดังนี้

- การกระจายรายได้ในชุมชนผ่านระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- โครงการยูวไกด์ (Youth Guide) พัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ให้สามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยว

แนวทางนี้เน้นให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยสังเกตศักยภาพของพื้นที่ และนำไปต่อยอดเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน

2. แนวทางการวิจัยเชิงพาณิชย์จากความสนใจ

เทคนิคการหาหัวข้อวิจัยเชิงพาณิชย์จากการซื้อขายจริง เช่น เสื้อผ้าไทยและสนทนากับผู้ขาย เพื่อศึกษาข้อมูล แนวโน้มทางการตลาด สังเกตพฤติกรรมผู้บริโภค สืบประวัติผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3. การวิจัยที่ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนและงานวิจัยเชิงประยุกต์

มีการดำเนินงานวิจัยร่วมกับบริษัทเอกชนและหน่วยงานวิจัย เช่น

- ทู่น 19 ล้านร่วมกับ ม.มหิดล เพื่อพัฒนารูปแบบการตรวจโควิดผ่านลมหายใจ แทนการ Swab โดยการพัฒนางานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. การวิจัยในห้องทดลอง เพื่อหาความแม่นยำของการตรวจ
2. การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ (Focus Group) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการ
3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

การวิจัยนี้ถือเป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ที่นำองค์ความรู้ไปใช้จริงและตอบโจทย์ความต้องการของสังคม

4. การวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชน (CBR: Community-Based Research)

CBR เป็นแนวทางวิจัยที่ให้ชุมชนมีบทบาทเป็นนักวิจัยเอง โดยทีมวิจัยทำหน้าที่สนับสนุน เช่น

- ชุมชนพัฒนาแนวคิดวิจัยของตนเอง ทีมวิจัยช่วยกำกับทิศทาง
- จัดหลายชุมชนมารวมกัน เพื่อแชร์องค์ความรู้และแนวทางพัฒนา

5. งานวิจัยร่วมกับ สสส. และแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจหลังโควิด

งานวิจัยที่ได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เน้นการพัฒนาอาชีพเสริมให้กับอาจารย์และนักศึกษาผ่าน 3 โครงการย่อย

1. Open Chat กับกลุ่มธุรกิจ – เคยได้รับความนิยมในช่วงแรก แต่ปัจจุบันประสบปัญหาเรื่องมีจกอาชีพและเกมออนไลน์

2. ตลาดบูรณาการหลังโควิด ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคจากออฟไลน์สู่ออนไลน์

3. กลยุทธ์สร้างความภักดีของลูกค้า – ศึกษาวิธีดึงดูดลูกค้าให้อยู่กับแบรนด์ในระยะยาว

โครงการ **RMUTT Talk** ได้ติดต่อให้ ดร.ภริณัฐ ยมกนิษฐ์ เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการ โดยเน้นที่

- ผลกระทบของโครงการที่มีต่อชุมชนและนักศึกษา
- การประเมินความสุขและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

6. ธุรกิจพาร์ทเมนต์และการจัดการแบบครอบครัวประเทศไทย

โมเดลธุรกิจพาร์ทเมนต์ประเทศไทยแตกต่างจากต่างประเทศอย่างสิ้นเชิง ต่างประเทศพาร์ทเมนต์มักเกิดจากชุมชนรวมตัวกันและพัฒนาเป็นธุรกิจร่วมกัน แต่ประเทศไทย ธุรกิจพาร์ทเมนต์ส่วนใหญ่ดำเนินงานในลักษณะธุรกิจครอบครัว

7. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องต้มสมุนไพร (FF)

โครงการ FF ได้พัฒนาเครื่องต้มจากสมุนไพรท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 3 โครงการย่อย

1. การนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาเป็นวัตถุดิบหลัก
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น ไวน์จากสมุนไพร
3. การใช้วัตถุดิบที่ไม่เคยมีการพัฒนา เช่น มะยม หนามเล็บเหยี่ยว ลูกยอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภันยา ห้วยผัด

อาจารย์ชุลีกร ชูโชติถาวร

อาจารย์อัฐพงษ์ อธิระคานนท์

ผู้กลั่นกรองความรู้

